

Инвестициявий ва инфратузилмавий лойиҳаларнинг лойиҳаолди ва лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш, комплекс экспертизадан ўтказиш ва тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги

НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом инвестициявий ва инфратузилмавий лойиҳалар бўйича лойиҳаолди ва лойиҳа ҳужжатлари (кейинги ўринларда — ҳужжатлар)ни ҳамда уларни ишлаб чиқиш учун техник топшириқларни ишлаб чиқиш, комплекс экспертизадан ўтказиш ва тасдиқлаш тартибини белгилайди.

2. Ушбу Низом қуйидаги йўналишлар бўйича ишлаб чиқиладиган:

а) бюджет тизими бюджетлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон Республикасининг давлат ривожланиш дастурларини молиялаштириш жамғармаси, Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган:

намунавий ва такроран ишлатиладиган лойиҳалардан фойдаланиладиган инфратузилма лойиҳалари (ижтимоий соҳа ва уй-жой фонди объектларини қуриш) бўйича — намунавий лойиҳалар. Бунда келгусидаги лойиҳаларнинг намунавий лойиҳага мувофиқлигини экспертизадан ўтказиш Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги ҳузуридаги «Шаҳарсозлик ҳужжатлари экспертизаси» ДУК томонидан амалга оширилади;

якка тартибдаги ва бошқа инвестициявий ҳамда инфратузилма лойиҳалари бўйича — қиймати 10 миллиард сўм ва ундан ортиқ бўлган лойиҳалар. Бунда қиймати 10 миллиард сўмдан кам бўлган лойиҳаларни экспертизадан ўтказиш Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги ҳузуридаги «Шаҳарсозлик ҳужжатлари экспертизаси» ДУК томонидан амалга оширилиши лозим;

б) Ўзбекистон Республикаси Президентининг алоҳида қарорлари асосида амалга ошириладиган, солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича имтиёзлар тақдим этишни кўзда тутадиган лойиҳалар (ушбу Низомнинг 3-банди «а», «б» ва «в» кичик бандларида кўрсатилган лойиҳалардан ташқари);

в) хўжалик бошқаруви органлари, устав фонди (капитали)да давлат улуши 50 фоиз ва ундан ортиқ бўлган хўжалик юритувчи субъектлар, давлат улуши 50 фоиз ва ундан ортиқ бўлган юридик шахсларга устав фонди (капитали)нинг 50 фоизи ва ундан ортиғи тегишли бўлган хўжалик юритувчи субъектлар томонидан амалга оширилаётган — қиймати 5 миллион АҚШ доллари эквивалентидан ортиқ бўлган лойиҳалар (ушбу банднинг «а» кичик бандига мувофиқ молиялаштириладиган лойиҳалардан ташқари);

г) молиялаштириш манбаидан қатъи назар, стратегик фойдали қазилмаларни қазиб олиш ва/ёки қайта ишлашни кўзда тутувчи лойиҳалар (ушбу Низомнинг 3-банди «б» ва «в» кичик бандларида кўрсатилган лойиҳалардан ташқари) ҳужжатларига татбиқ этилади.

3. Ушбу Низом қуйидаги лойиҳаларнинг:

а) халқаро молиявий институтлар ва хорижий ҳукумат молиявий ташкилотлари иштирокида амалга ошириладиган;

б) Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорлари билан лойиҳани ишлаб чиқиш, экспертизадан ўтказиш ва тасдиқлашнинг алоҳида тартиби белгиланган;

в) маҳсулотни тақсимлаш тўғрисидаги битимларга мувофиқ амалга оширилаётган;

г) молиялаштириш манбаидан қатъи назар, хусусий тадбиркорлик субъектлари томонидан амалга оширилаётган, шу жумладан, Ўзбекистон Республикасининг ривожланиш давлат дастурларига киритилган (башарти бу ушбу Низомнинг 2-банди «г» кичик бандига зид келмаса) лойиҳалар бўйича ҳужжатларга татбиқ этилмайди.

Ушбу Низом, шунингдек, қийматининг 70 фоизи тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ҳисобидан молиялаштириладиган лойиҳаларга, қолган қисмининг молиялаштириш манбаидан қатъи назар, татбиқ этилмайди (ушбу Низомнинг 2-банди «г» кичик бандига кўрсатилган лойиҳалардан ташқари).

4. Ушбу Низомнинг 2 ва 3-бандларида белгиланган талаблардан қатъи назар, лойиҳа ташаббускорлари (буюртмачилар) инвестициявий ва инфратузилма лойиҳалари бўйича ҳужжатларни Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги ҳузуридаги «Лойиҳалар ва импорт контрактларини комплекс экспертиза қилиш маркази» ДУК (кейинги ўринларда — Марказ)га комплекс экспертизадан ўтказиш учун ихтиёрий равишда ва шартнома асосида киритиши мумкин.

5. Ушбу Низомда қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

ташаббускор (буюртмачи) — лойиҳа ташаббускори бўлган давлат органлари, бюджет ташкилотлари, юридик ёки жисмоний шахслар;

инвестициявий лойиҳа — иқтисодий, ижтимоий ва бошқа фойда олиш мақсадида амалга оширилиши ёки инвестиция жалб қилиниши мўлжалланган лойиҳа;

инфратузилма лойиҳаси — паст рентабелли ёки рентабелсиз ижтимоий, йўл-транспорт, сув хўжалиги ва муҳандислик-коммуникация объектларини қуриш, модернизациялаш, реконструкция қилиш ва кенгайтиришга қаратилган лойиҳа;

лойиҳаолди ҳужжатларини ишлаб чиқиш учун техник вазифа (кейинги ўринларда — техник вазифа) — лойиҳа учун ишлаб чиқиладиган лойиҳаолди ҳужжатларининг асосий йўналишлари, унинг техник тавсифи, сифат кўрсаткичлари ва техник-иқтисодий талаблари, ҳужжатларни ишлаб чиқиш учун зарур таомилларни бажариш ва уларнинг таркиби бўйича кўрсатмалар, шунингдек, бошқа махсус талабларни белгиловчи ҳужжат;

ишлаб чиқувчи — ташаббускор (буюртмачи) томонидан қонун ҳужжатларига мувофиқ ёки шартнома асосида жалб қилинган, агар қонунчиликда мазкур фаолият тури билан шуғулланиш учун лицензия олиш назарда тутилган бўлса, тегишли соҳада объектларни лойиҳалаштиришга лицензия олган, лойиҳа олди ёки лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқувчи ижрочи;

техник-иқтисодий асослар ёки техник-иқтисодий ҳисоб-китоб (кейинги ўринларда — ТИА/ТИХК) — лойиҳанинг умуман энг кўп миқдордаги қийматини ва молиялаштириш эҳтиёжи ҳажмини кўриб чиқилган молиялаштиришнинг дастлабки шартларини ҳисобга олган ҳолда белгилаб берувчи муқобил вариантларни ўрганиш асосида лойиҳани амалга оширишнинг энг самарали техник-технологик ва ташкилий ечимини танлашни асослаб берувчи лойиҳа олди ҳужжатлар;

ишчи лойиҳа (кейинги ўринларда — ИЛ) — энг кўп қиймат акс этган асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар ва ишчи ҳужжатлар бўлган тасдиқланадиган қисм ҳамда ишчи чизмалар билан бирга тайёрланадиган техник лойиҳадан ташкил топган лойиҳа ҳужжати;

ишчи ҳужжатлар — алоҳида бинолар ва иншоотлар ҳамда иш турлари учун ишчи чизмалар жамланмасидан иборат лойиҳа ҳужжати. Мураккаб объектлар бўйича ишчи ҳужжатларни тайёрлашда бутун бино ва иншоот учун ишлаб чиқиладиган ишчи чизмалари билан бирга лойиҳанинг аниқлаштирувчи материаллари бўйича қўшимча ўрганишлар амалга оширилади. Ишчи ҳужжатларда иш ҳақи ва асосий қурилиш материаллари харажатларидаги ўзгаришлар келтирилиши, спецификациялар, жиҳозлар ва маҳсулотларнинг тегишли турларига эса ўлчам схемалари, бино ва иншоот учун ишчи қурилиш чизмаларининг паспортлари тузилиши лозим. Қоидага кўра, ишчи ҳужжатлар белгиланган тартибда тасдиқланган ТИА/ТИХК асосида ишлаб чиқилади;

тармоқ илмий-техник кенгаши (кейинги ўринларда — ТИТК) — дунё бозорларининг ривожини, илғор технологияларни жорий қилиш ва маҳаллий хом ашёни чуқур қайта ишлаш йўналишларини инobatга олган ҳолда, лойиҳанинг асосий техник-технологик ечимларини унинг тармоқ ривожланиш истикболларига мувофиқлиги нуқтаи назаридан аниқлаш мақсадида ташаббускор (буюртмачи) қарори билан ташкил этиладиган коллегиал орган;

стратегик фойдали қазилмалар — қимматли, рангли, камёб ва нодир металллар, углеводородлар, кўмир, уран.

6. Лойиҳа олди ҳужжатларни ишлаб чиқиш, экспертизадан ўтказиш ва тасдиқлаш ушбу Низомга 1-иловада берилган схемага мувофиқ амалга оширилади.

2-боб. Хужжатларни ишлаб чиқиш

7. Техник топшириқ ташаббускор (буюртмачи) томонидан тегишли вазирлик (идора) билан биргаликда ишлаб чиқилади. ТИА/ТИХҚ ишлаб чиқиш учун техник топшириқнинг таркиби ушбу Низомга **2-иловага** мувофиқ белгиланади.

8. Лойиҳаларнинг лойиҳа олди ва лойиҳа хужжатларини ишлаб чиқиш куйидаги шаклларда бажарилади:

а) лойиҳанинг ТИА/ТИХҚни ишлаб чиқилганидан сўнг унинг ишчи хужжатларини тайёрлаш;

б) ишчи лойиҳани ишлаб чиқиш.

Олдинги таҳрирга қаранг.

(9-банд Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 30 декабрдаги ПҚ-73-сонли қарорига асосан ўз кучини йўқотган — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 30.12.2021 й., 07/21/73/1227-сон)

10. Лойиҳани амалга ошириш шартларига қараб, лойиҳа олди ва лойиҳа хужжатлари куйидаги шакллардан бирида ишлаб чиқилади (мазкур Низомнинг **3-иловаси**):

а) инвестиция лойиҳаларини амалга оширишда — Марказда экспертизадан ўтказган ҳолда ТИА ишлаб чиқиш;

б) инфратузилма лойиҳаларини амалга оширишда — Марказда экспертизадан ўтказган ҳолда ТИХҚ ишлаб чиқиш;

в) молиялаштириш манбаидан қатъи назар, аҳоли яшаш пунктларининг бош режаларида назарда тутилган, намунавий ва такроран қўлланилувчи лойиҳалардан фойдаланилган ҳолда қуриладиган ижтимоий соҳа, йўл-транспорт, сув хўжалиги, муҳандислик-коммуникация ва бошқа инфратузилма объектлари бўйича — экспертиза фаолиятини амалга оширишга лицензияга эга ташкилотларда экспертизадан ўтказган ҳолда ишчи лойиҳасини ишлаб чиқиш.

3-боб. Экспертиза ўтказиш

11. Хужжатларни комплекс экспертизадан ўтказиш учун ташаббускор (буюртмачи)лар Марказга куйидаги хужжатларни ягона пакетга жамлаган ҳолда тақдим этадилар:

а) техник вазифа бўйича:

комплекс экспертиза ўтказиш учун ташаббускор (буюртмачи) ва лойиҳа номи кўрсатилган ёзма буюртманома;

техник вазифа лойиҳаси;

ТИТК қарори баённомаси;

б) ТИА/ТИХҚ бўйича:

комплекс экспертиза ўтказиш учун ташаббускор (буюртмачи) ва лойиҳа номи кўрсатилган ёзма буюртманома, лойиҳанинг қиймати ва молиялаштириш манбалари, комплекс экспертиза ўтказиш учун тақдим этилаётган хужжатлар рўйхати;

мазкур Низомнинг **4-иловасига** мувофиқ бирламчи материаллар ва хужжатлар илова қилинган ҳолда, ТИА/ТИХҚ лойиҳаси.

Экспертиза учун киритилаётган хужжатларнинг тузилиши ва мазмуни мазкур Низом ва бошқа қонун хужжатлари талабларига мос бўлиши лозим.

12. Марказ томонидан:

а) техник вазифа:

мазкур Низомнинг **2-иловаси** талабларига мувофиқлиги;

лойиҳа олди хужжатларини ишлаб чиқиш бўйича ишлаб чиқувчи олдида қўйилган мақсад ва вазифаларнинг имкони борича аниқ-равшанлиги ва асослантирилганлиги;

б) лойиҳанинг ТИА/ТИХҚ:

мазкур Низомнинг **4-иловаси** ва тасдиқланган техник топшириқ талабларига мувофиқлиги;

тасдиқланган ривожлантириш концепцияларини инобатга олган ҳолда (ривожлантириш концепциялари мавжуд бўлган тақдирда) лойиҳани амалга оширишнинг ижтимоий аҳамияти ва мақсадга мувофиқлиги;

лойиҳа натижасида кўзда тутилаётган маҳсулот ёки хизматга нисбатан мавжуд ва кутилаётган талаб;

техник-технологик ечимлар ва лойиҳада назарда тутилган ускуналар нархларининг чегараланган параметрлари;

лойиҳанинг молиявий-иқтисодий самарадорлиги ва сарфланган маблағларни қоплай олиши;

Ўзбекистон Республикасининг Шаҳарсозлик кодекси, норматив ҳужжатлар талабларига ва қабул қилинаётган қурилиш қийматининг юзага келган бозор конъюнктурасига мувофиқлиги жиҳатидан экспертиза қилинади.

Контрактлар ва импорт контрактларини экспертиза қилиш бўйича Марказнинг ижобий хулосаси олинган лойиҳалар ТИА/ТИХҚдаги баҳоларнинг белгиланиши экспертизадан ўтказилмайди.

13. Ҳужжатларни экспертизадан ўтказиш учун Марказ ва ташаббускор (буюртмачи) ўртасида хизматлар кўрсатиш бўйича шартнома тузилади. Кўрсатиладиган хизмат нархи Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Лойиҳа олди, лойиҳа, тендер ҳужжатлари ва контрактларни экспертизадан ўтказиш тартибини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2018 йил 20 февралдаги ПҚ-3550-сон қарорига мувофиқ белгиланади.

14. Ҳужжатларни экспертизадан ўтказиш қуйидаги муддатларда амалга оширилади:

техник вазифа — ўн беш иш кунидан ортиқ бўлмаган муддатда;

ТИА/ТИХҚ — ўттиз иш кунидан ортиқ бўлмаган муддатда.

15. Экспертизадан ўтказиш муддатини ҳисоблаш:

лойиҳанинг техник вазифаси ва ТИХҚ учун — буюртманоманинг Марказ канцеляриясида рўйхатдан ўтказилган кунидан;

лойиҳа ТИА учун — хизматлар ҳақи тўланганлиги тасдиқланган кундан бошланади.

16. Ташаббускор (буюртмачи) томонидан мазкур Низом талаблари бажарилмаган, шу жумладан тақдим этилган ҳужжатлар тўлиқ бўлмаган тақдирда, Марказ ҳужжатлар тақдим этилгандан кейин кўпи билан уч кун ичида ёзма равишда номувофиқликлар ҳақидаташаббускор (буюртмачи)га хабар беради. Ушбу ҳолатда ташаббускор (буюртмачи) қайта ишланган ва тўлдирилган ҳужжатларни тақдим этган кун экспертизадан ўтказиш муддатининг бошланган санаси ҳисобланади.

17. Марказ ҳужжатларни экспертизадан ўтказишда қуйидаги ҳуқуқларга эга:

Зарур ҳолларда шартнома асосида давлат ва нодавлат ташкилотлар, шу жумладан, лойиҳа институтлари, инжиниринг ва консалтинг компаниялари, илм-фан ва таълим муассасалари, шунингдек, халқаро ташкилотлар, хорижий ва миллий компаниялар мутахассисларини жалб қилиш;

экспертиза ишларини олиб бориш учун зарур бўлган вазирликлар ва идораларнинг фаолиятига дахлдор тегишли маълумотлар ва материалларни улардан сўраб олиш;

киритилган ҳужжатларни экспертизадан ўтказиш учун зарур бўлган қўшимча маълумотларни ташаббускор (буюртмачи)дан сўраб олиш.

Марказ техник топшириқлар, лойиҳа олди ҳужжатларини комплекс экспертизадан ўтказиш бўйича ишлар ва хизматларни субпудрат шартлари асосида бошқага бериш ҳуқуқига эга эмас.

18. Экспертизага тақдим этилган ҳужжатлар сифати учун жавобгарлик ташаббускор (буюртмачи), ишлаб чиқувчи ва ТИТК зиммасига юкланади.

19. Ташаббускор(буюртмачи)га экспертиза ўтказиш яқунлари бўйича ушбу Низомнинг 5-иловасига мувофиқ шаклда хулоса тақдим этилади.

20. Эътирозлар юзага келган тақдирда ташаббускор (буюртмачи) уларни бартараф этади ва қайта ишланган ҳужжатларни такрорий экспертизадан ўтказиш учун, зарур ҳолларда тегишли ҳужжатларни илова қилган ҳолда Марказга киритади.

Қайта ишланган ҳужжатларни экспертизадан ўтказиш учун тўлов ундирилмайди.

21. Эътирозлар ташаббускор (буюртмачи) томонидан бартараф этилганда, ҳужжатларни такрорий экспертизадан ўтказиш ўн беш иш кунидан ошмаган муддатда амалга оширилади.

22. Қайта ишланган ҳужжатларни экспертизадан ўтказишда ташаббускор (буюртмачи)га аввал берилган хулосада кўрсатилмаган янги асослар бўйича эътирозлар билдиришга йўл қўйилмайди, аввал берилган эътирозларни бартараф этиш доирасида қўшимча равишда тақдим этилган материаллар билан боғлиқ эътирозлар бундан мустасно.

23. Ташаббускор (буюртмачи) Марказнинг ижобий хулосаси асосида:

а) техник вазифа бўйича — ушбу техник вазифани тасдиқлайди;

б) лойиҳанинг ТИА/ТИХК бўйича — ушбу Низомнинг 6-иловасига мувофиқ шаклда лойиҳанинг ТИА/ТИХК параметрларини тасдиқлашга доир қарор лойиҳасини тайёрлайди ва белгиланган тартибда киритади;

24. Лойиҳа ТИА/ТИХК Марказнинг ижобий хулосаси олингандан сўнг бир йил давомида тасдиқланмаган тақдирда, лойиҳа олди ҳужжатлари ушбу Низомда белгиланган тартибда такроран экспертизадан ўтказилиши лозим.

4-боб. Лойиҳаларнинг тасдиқланган ТИА/ТИХКга ўзгартиришлар (тузатишлар) киритиш тартиби

25. Лойиҳаларнинг тасдиқланган ТИА/ТИХКга ўзгартиришлар (тузатишлар) киритиш учун қуйидагилар асос бўлади:

қўшимча молиялаштириш (қарзлар/кредитлар) жалб этиш зарурати;

лойиҳанинг қиймати, молиялаштириш манбалари ва шартларида юз берган ўзгаришлар, башарти бу ўзгаришлар лойиҳанинг молиявий самарадорлигининг ёмонлашувига олиб келса;

лойиҳанинг ТИА/ТИХК асосий техник-иқтисодий кўрсаткичларига таъсир қилувчи техник-технологик ечимларида ўзгаришлар юз берса (қиймат кўрсаткичларининг пасайиш ҳолатлари бундан мустасно);

Ўзбекистон Республикаси Президенти ёки Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг алоҳида қарорларига мувофиқ лойиҳанинг тузатилган ТИА/ТИХК ишлаб чиқиш кўзда тутилган бошқа ўзгартиришлар.

Лойиҳани амалга оширишни яқунлаш натижалари бўйича ТИА/ТИХК лойиҳаларига ўзгартиришлар (тузатишлар) киритишга йўл қўйилмайди.

26. Лойиҳаларнинг тасдиқланган ТИА/ТИХКга ўзгартиришлар (тузатишлар) киритиш ташаббускор (буюртмачи) томонидан лойиҳанинг белгиланган тартибда тузатилган ТИА/ТИХК ишлаб чиқилган ҳолда амалга оширилади.

Агар лойиҳанинг аввал тасдиқланган ТИА/ТИХК бўйича Марказ хулосаси берилган бўлса, лойиҳанинг тузатилган ТИА/ТИХКни экспертизадан ўтказиш учун тўлов ундирилмайди.

27. Лойиҳанинг тузатилган ТИА/ТИХКни экспертизадан ўтказиш ва тасдиқлаш ушбу Низомда ўрнатилган тартибда бажарилади.

28. Лойиҳанинг ТИА/ТИХКга Ўзбекистон Республикаси Президенти ёки Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг алоҳида қарорларига мувофиқ лойиҳа қийматини камайтириш нуқтаи назаридан (лойиҳанинг асосий техник-технологик кўрсаткичлари сақланган ҳолда) ўзгартиришлар киритилган тақдирда, лойиҳа ТИА/ТИХКга ўзгартиришлар (тузатишлар) киритиш талаб этилмайди.

5-боб. Яқунловчи қоидалар

29. Марказнинг мансабдор шахслари ҳужжатларни комплекс экспертизадан ўтказиш натижаларининг ҳаққонийлиги ва ҳолислиги учун жавобгардирлар.

30. Ушбу Низомни қўллаш масалалари бўйича баҳслар ва келишмовчиликлар белгиланган тартибда кўриб чиқилади.

31. Ушбу Низом талабларини бузишда айбдор бўлган шахслар қонунчиликка мувофиқ жавобгарликка тортилади.



LexUZ шарҳи

1-илова норасмий таржима.

Инвестициявий ва инфратузилмавий лойиҳаларнинг лойиҳаолди ва лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш, комплекс экспертизадан ўтказиш ва тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги **Низомга**

1-ИЛОВА

Инвестициявий ва инфратузилмавий лойиҳаларнинг лойиҳаолди ҳужжатларини ишлаб чиқиш, комплекс экспертизадан ўтказиш ва тасдиқлаш

СХЕМАСИ

Босқичлар	Т/р	Тадбирлар	Муддатлар	Масъул ижрочилар
1-босқич. Лойиҳанинг ТИА(ТИХК)ни ишлаб чиқиш учун техник топшириқ (ТТ) ишлаб чиқиш ва экспертизадан ўтказиш	1.	Лойиҳанинг ТИА(ТИХК)ни ишлаб чиқиш учун ТТ ишлаб чиқиш, уни ТИТК билан келишиш ва Марказга киритиш		Лойиҳа ташаббускорлари (буюртмачилари), ТИТК
	2.	Техник топшириқни экспертизадан ўтказиш ҳамда ижобий хулоса ёки эътирозлар бериш	Кўпи билан 15 иш куни	Марказ
	3.	Келтирилган эътирозларни бартараф этиш ва техник топшириқни Марказга такроран киритиш		Лойиҳа ташаббускорлари (буюртмачилари), ТИТК
	4.	Тузатилиб, киритилган техник топшириқни кўриб чиқиш ва хулоса бериш	Кўпи билан 15 иш куни	
2-босқич. Лойиҳанинг ТИА(ТИХК)ни ишлаб чиқиш ва экспертизадан ўтказиш	5.	Лойиҳани амалга оширишни молиялаштиришнинг дастлабки шартлари ва манбаларини ҳисобга олган ҳолда тасдиқланган ТТ асосида ТИА/ТИХК ишлаб чиқиш		Ташаббускор
	6.	ТИА/ТИХКни экспертизадан ўтказиш ҳамда ижобий хулоса ёки эътирозлар бериш	Кўпи билан 30 иш куни	Марказ

7.	Келтирилган эътирозларни этиш ва ТИА/ТИХКни такроран киритиш	бартараф лойиҳа Марказга	Лойиҳа ташаббускорлари (буюртмачилари), лойиҳалаштириш ташкилоти
8.	Тузатилган ТИА/ТИХКни экспертизадан ўтказиш ва хулоса бериш		Марказ
9.	Марказнинг хулосаси асосида ТИА/ТИХК параметрларини тасдиқлаш тегишли лойиҳасини тайёрлаш	ижобий лойиҳа бўйича қарор	Ташаббускор
10.	Ишчи ҳужжатлар тендер (танлов) ва ҳужжатларни тайёрлаш ва экспертизадан ўтказиш		Ташаббускорлар (буюртмачилар), масъул органлар



LexUZ шарҳи

Низомга 1-илова норасмий таржима.

Инвестициявий ва инфратузилмавий лойиҳаларнинг лойиҳаолди ва лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш, комплекс экспертизадан ўтказиш ва тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги Низомга 2-ИЛОВА

«КЕЛИШИЛГАН»

«ТАСДИҚЛАЙМАН»

20__ йил __ даги __-сон

(ташаббускор вакилининг Ф.И.Ш., лавозими)

ТИТК йиғилиши баённомаси асосида

(имзо)

М.Ў. 20__ й. «__»

(инвестиция/инфратузилма лойиҳасининг номланиши)

Лойиҳа учун техник-иқтисодий асослар ва техник-иқтисодий ҳисоб-китобларнинг (ТИА/ТИХК)

НАМУНАВИЙ ТУЗИЛИШИ

Лойиҳа ТИА/ТИХК мундарижаси:

1. Лойиханинг қисқача мазмуни;
2. Кириш;
3. Маркетинг бўлими;
4. Техник-технологик бўлим;
5. Экологик бўлим;
6. Институционал бўлим;
7. Архитектура-қурилиш бўлими;
8. Молия бўлими;
9. Иқтисодий бўлим;
10. Ижтимоий бўлим;
11. Лойиха бўйича умумий хулосалар;
12. Иловалар.

Лойиханинг қисқача мазмунида қуйидагилар келтирилиши лозим:

лойиханинг номланиши;

ташаббускор номланиши;

лойиханинг ҳисоб-китоб қилинган умумий қиймати (АҚШ долларарида ёки АҚШ доллари эквивалентида);

лойиха кўлами, шу жумладан, унинг куввати;

лойиханинг таркибий қисмлари — ҳар бирининг нархлари кўрсатилган ҳолда;

лойиха амалга ошириладиган жой (вилоят, шаҳар);

лойиханинг мақсади ва вазифалари, шу жумладан миқдорий ифодаланган шаклда;

асосий фойда кўрувчилар акс эттирилган ҳолда, мақсадли гуруҳлар;

молиялаштириш манбалари ва схемалари;

молиялаштириш йиллар кесимида кўрсатилган ҳолда лойихани амалга ошириш даври.

Киришда лойиха амалга ошириладиган жойдаги мавжуд сиёсий, ижтимоий-иқтисодий, табиий-иқлим, ҳуқуқий ва бошқа шарт-шароитлар тавсифланади, шу жумладан, кўрсаткичлар, инфратузилма билан таъминланганлиги, инвестиция иқлими ва кўзда тутиладиган жойни тавсифловчи бошқа ижтимоий-иқтисодий кўрсаткичлар ва лойиханинг таъсир доираси акс эттирилади. Ушбу бўлимда лойихадан кўзланган мақсаднинг Тармоқни ривожлантириш концепциясига мувофиқлигини асослантириш зарур, шунингдек, лойихадан кўзланган мақсадга эришишнинг барча йўллари кўрсатилиши ва лойиханинг кейинги бўлимларида уларнинг ҳар бири бўйича қиёсий таҳлил ўтказилиши талаб этилади.

Маркетинг бўлимида лойихада кўзда тутиладиган маҳсулот (хизмат)га бўлган мавжуд ва истиқболдаги (лойиханинг яшаш даври мобайнида) талабга баҳо берилади.

Ушбу бўлимда қуйидагилар акс эттирилиши лозим:

маҳсулот (хизмат)нинг бозордаги, шу жумладан экспорт ҳажмлари ва нархлари таҳлилини ҳисобга олган ҳолда талаб таҳлили (унинг тенденциялари);

талабнинг миқдор кўрсаткичларини баҳолаш ва асослантириш, унинг тенденциялари ва маҳсулот (хизмат) нархлари ёки ижтимоий хизматларга эҳтиёжни баҳолашни ўзида акс эттирувчи лойихадан кўзланган ижтимоий-иқтисодий фойда таҳлили;

хом ашё, материаллар ва лойиханинг ишлаши билан боғлиқ бошқа ишлаб чиқариш омиллари таҳлили;

лойихани амалга ошириш доирасида харид қилинадиган товарлар, ишлар ва хизматлар бозорлари ва нархлари таҳлили. Бу ишлаб чиқарувчилар ва етказиб берувчилар, уларнинг етказиб бериш нархлари, сифати ва шартлари, шунингдек, лойиха эҳтиёжларини қондириш имкониятларини қиёсий таҳлил қилишни назарда тутди;

ушбу соҳадаги мавжуд объектлар ишини таҳлил қилиш, шу жумладан рақобатчиларни таҳлил қилиш;

маҳсулот (хизматлар)ни сотишга қўмаклашиш бўйича тавсия этиладиган тадбирлар;

лойиханинг ҳудуд инфратузилмасига ва тармоқ (турдош тармоқлар) ривожига таъсирини баҳолаш;

тижорат хавф-хатарлари, хатарларнинг асосий белгиловчи омиллари, ўзгаришларнинг тахминий хусусиятлари ва кўлами, хатарларни камайтириш бўйича кўзда тутилган тадбирлар;

камида 3 та компаниянинг тижорат таклифлари (прайс-варақлар ва бошқалар) асосида харид қилинаётган ускуналар нархини асослантириш;

лойиҳанинг муҳандислик иншоотлари билан таъминланганлик даражаси, яъни мавжуд транспорт йўлаклари ва воситалари, энергия, иссиқлик, сув ва оқова тармоқлари таъминоти, омборхоналар;

маркетинг тадқиқотларида фойдаланилган ахборот манбалари ва уларни ўтказиш методикаси.

Техник-технологик бўлим лойиҳани амалга оширишнинг турли технологик ечимларини ўзида акс эттириб, унда лойиҳа тузилиши, лойиҳа бўйича техник ечимлар, лойиҳанинг ҳал қилувчи кўрсаткичлари, компонентлари, шунингдек, уларнинг ҳисоб-китоб қилинган қийматлари баён қилинади.

Ушбу бўлимда қуйидагилар акс эттирилиши лозим:

лойиҳани амалга ошириш бўйича турли технологик ечимлар таҳлили, уларнинг афзалликлари ва камчиликлари, танланган вариантни асослантириш;

лойиҳа жойлаштириладиган манзил. Бунда лойиҳа учун танланган жой танлови, хом ашё манбалари ва етказиб берувчилари, маҳсулот ва хизматларнинг истеъмолчиларига нисбатан жойлашган масофа, муҳандислик-транспорт (темир йўл магистраллари, автомобиль йўллари, қувурлар, энергетика манбалари ва ҳоказо) ва алоқинфратузилмасига яқинлик, географик ўзига хосликлар;

лойиҳа қуввати, лойиҳа қувватини ўзлаштириш суръатини тахминий асослантиришни белгилаб берувчи лойиҳа кўлами;

технологиялар ва ускуналар танловини асослантириш, дунё стандартларига мувофиқлиги, шу вақтгача фойдаланилаётган ускуналар билан технологик мувофиқ келиши, «нарх-сифат» бўйича энг мақбул мувофиқлик, технологиялар ва ускуналар танловининг муқобил вариантлари, инновацион ускуналарни қўллаш, лойиҳада сифат кўрсаткичларидан фойдаланилиши, лойиҳага қўйиладиган техник ва технологик талабларни белгиловчи норматив ҳужжатлар;

хатарларнинг асосий омилларини белгиловчи техник хатарларни баҳолаш, ўзгаришларнинг тахминий хусусиятлари ва кўлами, хатарларни камайтириш бўйича кўзда тутилган тадбирлар.

Лойиҳа ва техник ечимларни танлашда фақатгина салбий экологик таъсири энг кам ва ижтимоий-иқтисодий самараси энг юқори бўлган ечимлар танлаб олинади.

Экологик бўлимда лойиҳанинг экологик жиҳатлари акс эттирилади. Ушбу бўлимда қуйидагилар акс эттирилиши лозим:

лойиҳанинг атроф муҳит ҳолатига таъсирини баҳолаш, лойиҳани амалга ошириш натижасида етказиладиган экологик зарар миқдорини баҳолаш ва Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси хулосасини инобатга олган ҳолда, унинг салбий таъсирини камайтириш бўйича кўзда тутилаётган чора-тадбирлар;

ҳам худудда, ҳам бутун мамлакатдаги экологик вазиятни яхшилаш учун лойиҳада назарда тутилаётган чора-тадбирлар ва уларнинг миқдор кўринишидаги натижалари.

Институционал бўлим лойиҳанинг бутун яшаш даври давомида уни бошқариш схемасини ўз ичига олган бўлиши ҳамда ҳукукий асослар, бошқарув тузилмаси ва молиявий харажатлар баҳоси тасвирланиши лозим. Лойиҳани амалга оширишда иштирок этувчиларнинг ўзаро биргаликдаги ҳаракати, харажатлар, фойда ва мажбуриятлар тақсимоти, шунингдек, институционал хавф-хатарлар, хатарларнинг асосий омилларини белгиловчи жиҳатлар, ўзгаришларнинг тахминий хусусиятлари ва кўлами, хатарларни камайтириш бўйича кўзда тутилган тадбирлар.

Архитектура-қурилиш бўлимида қуйидагилар акс эттирилиши лозим:

Вазиятни режалаштириш:

қурилиш майдони (трассаси)нинг шаҳарсозлик талаблари, туманни режалаштириш лойиҳалари, шаҳар ва қишлоқ аҳоли пунктларининг бош режаларига мувофиқ ҳолда жойлаштириш схемалари, тармоқлар, темир ва автомобиль йўллари, нефть ва газ қувурлари, энергия тизимлари, алоқа тармоқларини инобатга олган ҳолда ҳудудни архитектура-режалаштириш лойиҳалари баёни;

Бош режа схемаси, бино ва корпуслар жойлашуви:

бош режа, майдондаги ички ва ташқи транспорт бўйича ечимлар, асосий режалаштириш ечимлари, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича тадбирлар, муҳандислик тармоқлари ва коммуникацияларни жойлаштириш, корxonани қўриқлашни ташкил қилиш бўйича ечимлар, асосий кўрсаткичлар (худуд майдони, қурилишлар, кириш йўллари ва майдончалар, дарахтлар, йўллар ва коммуникацияларнинг узунлиги, бинолар зичлиги ва бошқалар) баёни;

Қурилиш майдони (трассаси)нинг тавсифи:

муҳандислик-геологик, муҳандислик-гидрометеорологик (иқлим) шарт-шароитлари, қурилиш майдонининг сейсмик хусусияти ва бошқалар тўғрисидаги маълумотлар.

Асосий ҳажм-режалаштириш ва конструкция ечимлари, уларнинг хусусиятлари:

асосий бино ва иншоотлар бўйича конструкция ечимларини шаҳарсозлик талабларига мувофиқ асослантириш ва уларнинг баёни;

таъмирланадиган бино ва иншоотларни техник текширувдан ўтказиш ва уларнинг юк кўтариш имконияти ҳолати тўғрисидаги ҳулосалар асосида ушбу бино ва иншоотларнинг таянч конструкцияларини таъмирлаш-тиклаш ишлари ёки уларни кучайтириш йўллари бўйича техник ечимлар баёни;

ишчиларга санитар-маиший хизмат кўрсатиш бўйича ечимлар баёни;

қурилишдаги махсус тадбирлар баёни (объектнинг портлаш ва ёнғин хавфсизлиги, қурилиш конструкцияларини нурашдан ҳимоялаш, шовқин ва титрашдан ҳимоялаш, чўкишга, zilзиллага қарши ва бошқа тадбирлар);

ишчилар саломатлигини муҳофаза қилиш ва аҳолининг имконияти чекланган қатлами ҳаёти фаолияти учун шарт-шароитларни таъминлаш (зарурат бўлганда) бўйича ечимлар;

Участкани тайёрлаш ва ўзлаштириш:

қурилишни лойиҳада белгиланган муддатларда амалга ошириш, майдонда ички ва ташқи тайёргарлик ишларини бажаришга ёрдам берадиган ташкилий ва техник чора-тадбирлар баёни.

Муҳандислик ускуналари, тармоқлари ва тизимлари:

муҳандислик тармоқлари, коммуникациялари ва иншоотлари (сув таъминоти, оқава тармоқлари, электр таъминоти, газ таъминоти, иссиқлик таъминоти, ёнғинни ўчириш, ҳаво айланиши, алоқа, хабар бериш тизими ва ҳоказо) бўйича технологик ва техник ечимлар баёни, асосий кўрсаткичлари;

муҳандислик иншоотлари (сув таъминоти, оқава тармоқлари, электр таъминоти, газ таъминоти, муҳандислик тармоқларида диспетчерлик, автоматлаштириш ва бошқариш, электр ускуналар, электр ёритиш, чақмоқдан ҳимоя, қўриқлаш ва ёнғинга қарши хабар бериш тизимлари, алоқа воситалари ва ҳоказо) бўйича муҳим ечимлар ва параметрлар.

Қурилиш-монтаж ишлари ҳажмининг пул ифодасидаги қиймати:

ўхшаш лойиҳалар, оммавий лойиҳалар, такроран қўлланиладиган яқка тартибдаги лойиҳалардан фойдаланган ҳолда амалга оширилган вариантларни, тижорат таклифлари асосида ва (ёки) қабул қилинган лойиҳа ечимлари бўйича қурилиш чизмалари, нуқсон далолатномалари, жисмоний ишлар ҳажмлари асосида қурилиш-монтаж ишларининг чегараланган қиймати ҳисоб-китоблари;

Архитектура-қурилиш бўлимига иловалар ичида қуйидагилар тақдим этилади:

мавжуд ва лойиҳалаштирилаётган ташқи коммуникациялар, муҳандислик тармоқлари ва турар жойлар учун мўлжалланган ҳудудлар, санитар ҳимоя зоналари, алоҳида

муҳофаза қилинадиган ҳудудларнинг чегаралари, трассалар режаси (чизик бўйлаб жойлашган иншоотлар учун) кўрсатилган ҳолда қурилиш майдонининг жойлашув схемаси;

мавжуд, лойиҳалаштирилаётган, реконструкция қилинадиган ва бузилиши керак бўлган бино ва иншоотлар, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш жойлари, майдон ичидаги муҳандислик тармоқлари ва транспорт коммуникациялари бўйича муҳим ечимлар чизилган, ишга тушириш мажмуаларига кирувчи объектлар ажратиб кўрсатиладиган бош режа схемаси;

асосий юк кўтарувчи ва тўсиқ конструкцияларни схемада акс эттирган ҳолда асосий бино ва иншоотларнинг режалари, кесимлари ва олд томони;

муҳандислик коммуникацияларини улаш (олиб ўтиш) учун техник шартлар; муҳандислик тармоқларининг принципиал чизмалари; техник кўрсаткичлари акс эттирилган ҳолда, лойиҳада қабул қилинган ускуна ва материаллар рўйхати;

Смета ҳужжатлари қуйидагилардан иборат бўлади:

реестр (лойиҳанинг рақамланган бетлардан иборат маҳаллий смета ҳисоб-китоблар бўйича мундарижаси);

қурилиш қийматини ҳисоблаш методикаси кўрсатилган тушунтириш хати;

қийматнинг йиғма смета ҳисоб-китоблари (қурилишнинг бошланғич баҳоси, объектнинг батафсил йиғма ҳисоб-китоблари, контракт-шартнома бўйича нархлар);

лойиҳада кўзда тутилган барча объектлар бўйича маҳаллий ресурс сметалари ва маҳаллий ресурс ведомостлари;

бошқа харажатлар ва (пудрат ташкилоти белгиланган тақдирда) давлат экспертизасидан ўтказилган машина ва механизмларни ишлатиш қиймати ҳисоб-китоблари.

Смета ҳужжатлари 1 нусхада, таҳрир қилиш имконияти бўлган электрон шакли билан бирга тақдим этилади.

Молия бўлими молиявий харажатлар ва даромадларнинг дастлабки баҳолари ва асосларини, лойиҳани молиялаштиришнинг муқобил схемалари ва манбаларини, шунингдек, лойиҳани амалга оширишнинг молиявий самарадорлигини баҳолаш, молиявий моделини ўзида акс эттиради. Ушбу бўлимда қуйидагилар акс эттирилиши лозим:

лойиҳанинг амалга ошириш йиллари ва технологик босқичлари бўйича инвестиция даври, лойиҳа доирасидаги чора-тадбирларнинг кетма-кетлиги ва давомийлиги тасвирий кўринишда, вақт бўйича (график-режа), молиялаштириш манбалари ва ҳажмларини инобатга олган ҳолда акс эттирилган лойиҳани амалга оширишнинг батафсил графиги;

инвестиция харажатларининг умумий ҳисоб-китоби, молиялаштириш эҳтиёжларининг лойиҳа босқичлари ва молиялаштириш ҳажмлари бўйича тақсимоти;

ишлаб чиқариш харажатлари (эксплуатация харажатлари) ҳисоб-китоби;

лойиҳанинг бошқа харажатлари ҳисоб-китоби;

лойиҳанинг қуйидагиларни ўз ичига олган молиявий кўрсаткичлари:

маҳсулот таннархи, тарифлар, маҳсулот (хизмат)нинг чиқиш нархи ҳисоб-китоби;

савдолардан келадиган тушум ҳисоб-китоби, тақсимланмаган ва соф фойда ҳисоб-китоби;

пул маблағлари оқимининг йиғма ҳисоб-китоби;

дисконт усуллари ёрдамида лойиҳани таҳлил қилиш, шу жумладан соф дисконт даромад (NPV), фойдалиликнинг ички нормаси (IRR), дисконтланадиган фойда ва харажатлар нисбати (B/C), харажатларни қоплашнинг дисконтланган муддатини ҳисоблаш;

лойиҳа ликвидлиги таҳлили;

кредит ёки бюджет маблағларини олаётган лойиҳа иштирокчиларининг сўнгги икки йил учун бухгалтерлик ҳисоботи шакллари;

кредит ёки бюджет маблағларини олаётган лойиҳа иштирокчиларининг жорий молиявий ҳолати, шу жумладан:

корхонанинг ликвидлигини баҳолаш;

корхонанинг мустақиллигини баҳолаш;

ўз маблағларининг даромадлигини баҳолаш;

киритилган маблағларнинг даромадлилигини мажбуриятларни инобатга олган ҳолда баҳолаш;

молиялаштириш схемаси, манбалари ва шартлари, шунингдек, уларнинг муқобил вариантлари;

молиявий хавф-хатарларни баҳолаш, хатарларнинг асосий омилларини белгиловчи жиҳатлар, ўзгаришларнинг тахминий хусусиятлари ва кўлами, хатарларни камайтириш бўйича кўзда тутилган тадбирлар.

Иқтисодий бўлимда лойиҳанинг бутун республика ёки ҳудуд иқтисодиёти нуктаи назаридан таҳлили акс эттирилади. Ушбу бўлимда қуйидагилар кўрсатилиши лозим:

лоyiҳанинг иқтисодий фойда ва харажатларини баҳолаш, шу жумладан лойиҳа натижалари, оқибатлари ва таъсири таҳлили, сарф-харажатлари ва ўлчаб бўлмайдиган фойдалари, қўшилган фойдалар ва сарфлари, қайтариб бўлмайдиган сарф-харажатлари, ташқи таъсирлар, лойиҳадан келадиган билвосита фойдани баҳолаш;

тармоқларни ривожлантириш Концепциялари доирасида, лойиҳани ва ишлаб чиқариш кучларини оптимал жойлаштириш, мавжуд қувватлардан фойдаланиш, шунингдек, хом ашё ва ишлаб чиқариладиган маҳсулот бозори конъюнктураси билан узвий боғлиқликда лойиҳани амалга оширишнинг мақсадга мувофиқлиги.

Ижтимоий бўлим лойиҳанинг ижтимоий жиҳатларини ва уни амалга оширишдан бенефициарлар кўрадиган фойдани ўзида акс эттиради. Ушбу бўлимда қуйидагилар кўрсатилиши лозим:

лоyiҳанинг меҳнат ресурсларига эҳтиёжи ва унинг аҳоли бандлигига таъсири;

ишчилар ва мутахассисларни ўқитиш ва қайта тайёрлаш дастури;

меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги нормалари;

мавжуд қувватлардан фойдаланиш ва уларни оптимал жойлаштириш доирасида лойиҳанинг қабул қилинган ҳукумат қарорлари ҳамда тармоқлар, ҳудудлар бўйича ижтимоий соҳадаги ва «бошқа тармоқлардаги» ривожлантириш Концепцияларига мувофиқлигини ҳисобга олган ҳолда унинг ижтимоий аҳамияти.

Умумий хулосаларда лойиҳанинг асосий устунликлари ва камчиликлари, лойиҳани амалга оширишнинг энг мақбул вариантини танлаш бўйича хулосалар ва тафсилотлар, бошқа хулосалар акс эттирилади.

ТИА/ТИХКга қуйидагилар илова қилиниши лозим:

юримдик ҳужжатлар, шу жумладан:

корхонанинг устави ва таъсис шартномаси;

лицензия (агар ушбу фаолият тури Махсус лицензия талаб қилувчи айрим фаолият турлари рўйхатига кирадиган бўлса);

амалга ошириладиган ва амалга ошириш режалаштирилган лойиҳаларни инобатга олган ҳолда, корхона (қарз олувчи) бўйича лойиҳани молиялаштириш учун ўз маблағлари етарли эканлигини асословчи пул маблағлари оқими прогнози;

харид қилинадиган ускуналар бўйича тижорат таклифлари (прайс-варақлар ва бошқалар) ва/ёки тузилган шартномалар (улар мавжуд бўлганда);

корхонанинг (қарз олувчи, инвесторлар, кафиллар, лойиҳа бўйича кафолат берувчилар) давлат солиқ хизмати органлари томонидан тасдиқланган сўнгги 2 йил учун тўлиқ йиллик бухгалтерлик ҳисоботи;

хорижий шериклар (таъсисчилар) тўғрисида маълумот;

Экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг хулосаси;

бошқа ҳужжатлар.

Инвестициявий ва инфратузилмавий лойиҳаларнинг лойиҳаолди ва лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш, комплекс экспертизадан ўтказиш ва тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги [Низомга](#)

5-ИЛОВА

«Тасдиқлайман»

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий ва саноат вазирлиги ҳузуридаги «Лойиҳалар ва импорт
контрактларини комплекс экспертиза қилиш маркази» ДУК директори

_____ 20__ йил «____» _____

бўйича

(киритилган ҳужжатлар ва лойиҳа номланиши)

_____ **-сон хулоса**

20__ йил «____» _____

1. Экспертиза ўтказиш учун асос:

2. Лойиҳа ташаббускорининг номланиши ва экспертиза мазмуни:

Лойиҳа ташаббускорининг номланиши	
Кирилган ҳужжатнинг номланиши	
Лойиҳанинг номланиши	
Лойиҳа ташкилотининг номланиши	

3. Экспертиза ўтказишда фойдаланиладиган ҳужжатлар ва материаллар номланиши.

4. Асосий техник-иқтисодий параметрлар.

5. Экспертиза яқунлари бўйича хулоса ва эътирозлар.

6. Кирилган ҳужжатлар бўйича хулоса.

Марказ Бошқармаси бошлиғи:

Марказ бўлими бошлиғи:

Мутахассис: